

fűztem hozzájuk: érintve van-e azok által a német érdek.

A mi Bulgáriának megalakítását illeti, ez már határokat nyert, mint a minőket a konstantinápolyi értekezlet megállapította, de a határ-megállapítás nem oly jelentékeny dolog, hogy emiatt Európá békéje fenyegetve volna; Bulgáriának alkotmánya hasonló volna ahhoz, melyet Szerbia bírt, mielőtt Belgrád és a többi erődített pontok kiürítették. Mintán azon megállapodások, melyek szerint a török hadsereg Bulgáriában maradt, nincsenek szabatosan szerkesztve, a szerződő hatalmak feladata lesz, ez eldöntetlenül hagyott dolgot tüzetesebben meghatározni.

A mi Montenegró, Románia és Szerbia függetlenségét illeti, továbbá Bosznia, Hercegovina és a többi török tartományok állását illeti, ez a német érdekeket nem érinti annyira, hogy a miatt kockáztassuk a szomszéd hatalmakhoz való jó viszonyunkat.

A hadikárpótlás, a mennyiben az pénzben történik, a békekötő hatalmak dolga, a mennyiben pedig területi jellegű, köze lesz hozzá a szerződő hatalmaknak is.

A Dardanellák kérdése több nyugtalanságot okozott, mint a mennyit a tényleges lehetőség igazol; a Dardanellák kérdése roppant fontos, ha arról van szó, hogy a Bosporus kulcsa más kezbe adassék és azt kell eldönteni, hogy Oroszországnak magá zárhassa el tetszése szerint vagy sem; mert háboru esetén az a kérdés, hogy a Dardanellák kulesának birtokosa Angolország-nak vagy Oroszországnak ellensége-e; de béke esetén a létesíthető szerződési megállapodások addig, míg a Dardanellák oly kezekben vannak, melyek Oroszországtól függetlenek, nem bírhatnak azon jelentőséggel, melyet nekik tulajdonítanak.

A közepetengeri partok lakóira nézve érdekes lehet, hogy az orosz hajóhadnak van-e joga béke idején a Dardanellákra átmenni és ott mutatkozni.

A Németország által elfoglalandó állásról szóló még nem adhat hivatalos felvilágosítást, mert csak ma jutott az illető okmányok birtokába.

Szólok nem hiszi, hogy európai háboru lesz, mert akkor az Oroszország ellen fellépő hatalmaknak kellene elvállalniuk a felelősséget a török örökségért.

Németország a conferentia siettetése mellett van és hiszi, hogy az tán márczius hó első felében megnyitják.

Bismarck határozottan visszautasítja a Németország közbeavatkozását hangzó követeléseket és végül így szól: „Németország kezeletlenül beavatkozni akar, de nem akar Európában választott bírói hivatalát gyakorolni.

A keleti kérdés az osztrák parlament előtt.

Bécs, febr. 19. A képviselőház 61. Giskra interpellációjára a keleti kérdésben a miniszterelnök a következőket válaszolta:

„A kormány értesült a béke alapföltételeiről, melyek alapján Oroszország és Törökország megkötötték a békét; a föltételek nagyjában meg egyeznek a pétervári lapok közleményeivel.

sokat dolgozik, abba a hibába jut, hogy első tet szétos ötleteit, hevenyében kidolgozott meséit nagy hirtelenséggel beszélylyé vagy regényné szövi, majdnem papírra gondolja, mikor kidolgozta, már szinte le is írta. A maradandóbb, az o beliszk természetű költői művek pedig különösen a dráma, vagy is a tragédia a maga legtökéletesebb alakzatában, lehetetlen, hogy ily rögtön, ily minervászzerűleg szülessenek. „A ki egy órád hét száma dolgozni nem tud, abból nem lesz póta soha!” mondja Berzenyi. Mit kívánunk akkor egy tragédia írótól, midőn egy tragédia Shakespeare szerint „többet ér, mint ezer költemény”.

Judit asszonynak, ha hibájáról is akarunk szólni, ezt a gyors feldolgozási modort lehet hibául róni föl. Vannak lélektani fontos momentumok hol a szív mélyeségei fenekére kell állmerülnünk, hogy a méltó, a megfélelő, a meg rázkodtató erejű kifejezéseket fölhozhassuk. Ha kötelező törvény szimulvárszre ez, mennyivel inkább annak kell lennie íróra nézve, hogy a szimulvársz reprodukáló tolmácsa. Papp Miklós néhol, mintha sietős utja lett volna, mintha nem ért volna rá időzni, néhány könnyedén oda vetett szóval itt-ott nem híven festeni, csak a festés szükségére mintegy mutatni akart; csak masquirozott.

En részéről óhajtom és kérem, hogy azon helyes felfogás, azon széles terjedelmű praxis, azon ritka színpadl rutin és ernyedetlen munkakedv áldásai közt, mely az ő életét betölti, felhátorodva a szépen formált Judit asszony hódító tulajdonain, biztos sikerén föllángolva: üljön neki egy újabb néptárgoedának, ne sajnálja a kellő időt rajta kikotlani s meg vagyok győződve, hogy azt a mit Abonyi Lajos oly szépen kezdett, ő szintoly szépen fogja folytatni s a felettség óhajtott stádiuma felé jutatni.

Elfeleltem a többi közt, hogy az előforduló dalok, egy a karok, mint a sólók, kitűnő ízleléssel vannak bekötésbe válogatva. Szóval a siker biztos előérzetében legyen szabad meghívnom nagyérdemű közönségünket egy nem minden napi est örömeire.

Más megállapodásokról a kormánynak nincs tudomása.

A kormány az említett békealpokkal szemben egész nyíltsággal kifejtette elvi álláspontját, és kijelentette, hogy a hadviselő felek megállapodásait, a mennyiben azok a monarchia érdekeit és a biztosító hatalmak jogait érintik — magára nézve kötelezőknek el nem ismeri s csak oly megállapodásokat tekinthet kötelezőknek, melyek a signatarius hatalmakkal egyetértve nem szabályoztatnak.

A kormány egyszersmind megragadta a kezdeményezést európai conferentia összehívására. A kormány elvi álláspontját, ugyancsak a conferentia magtartására vonatkozó javaslatát valamennyi cabinet elfogadta; csak az orosz cabinet, a formára vonatkozólag pendítette meg, hogy ne conferentia, hanem congressus hívassék egybe, és kifejezte óhaját, hogy az utóbbi „ne tartassék a biztosító hatalmak valamelyikének fővárosában. Az erre vonatkozó tárgyalások legközelebb befejezettek. Remélünk lehet, hogy a congressus nem sokára összejön.

Tekintettel erre, a kormány nincs oly helyzetben, hogy a béke alapföltételeire vonatkozólag részletesen fejtegetse álláspontját; de nem mulaszthatja el általánosságban kijelenteni, hogy a megállapodások némelyikét nem ismerheti el a monarchia érdekeivel összeférőnek.

De ez nem azokra a pontokra vonatkozik, melyek a keleti keresztények sorsának megjavítását czélozzák, hanem azokra a pontokra, melyek keleten a hatalmi viszonyok megváltoztatását vonhatnák maguk után, a monarchia kárára.

A kormány bizalommal reméli, hogy az európai tanácskozásban sikerülni fog a megegyezés, mert valamennyi résztvevő hatalmaknak kívánniuk kell, hogy a válságot ne pillanatnyi, hanem tartós béke kövessék, és reméli a kormány, hogy a hatalmak tanácskozása nem egyoldalú, hanem általánosan kielégítő megoldást fog eredményezni.

A komoly eseményekkel szemben, most is ezeltől kötelese feladatának tartja a kormány, a monarchiának politikai és anyagi érdekeit és tekintélyét minden irányban érvényesíteni,

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház febr. 18-iki ülésében a miniszterek valamennyien jelen vannak.

Ny áry Jenő b. áthozza a főrendiház jegyzőkönyvi kivonatát az 1875-diki zárszámadások tárgyában.

Tudomásul vétetik. Következik ezután a napirend: a vámügyi javaslatok fölötti általános szavazás.

Elő k: T. ház! Tegnap a tárgyalások alatt levő törvényjavaslatok fölött a zárbeszédok is befejeztetvén, következik a szavazás.

Először is kötelességemnek tartom a felteendő kérdésre javaslatomat előterjeszteni. (Halljuk!) A kérdés tervezeténél tekintetbe vettem, hogy a két törvényjavaslat a ház határozata folytán együtt tárgyalatik, mindenik különvélemény és ellenindítvány, mely beadott, mind két törv. javas-

A főbb szerepek így vannak kiosztva:

Judit asszony	Boér Emma.
Szegő Andris	Vidor.
Borcsa	Baloghné.
Róka Pista	Szentgyörgyi.
Thaz Pistáné	E. Kovács Gy.-né.
Kelemen Ferkó	Krasznai.
Rózsika	Ditróiné.
Sajgó Balázs	

E. Kovács Gyula.

Iparunk föllendülésének tényezőiről s akadályairól.

(Fololvasta dr. Haller Károly az iparos egylet febr. 10-iki gyűlésében.)

(Vége.)

A hol iparunk felvirágzásának elősorolt tényezői hiányának, mindannyi akadályait kell látnunk; megkísértem ezekhez még néhány különbs és helyi viszonyainkban rejlő akadályok fel- említesét.

Iparunk fejlődésének nem kis hátrányára van azon szédélgs, melyet az árucikkkel utazó úgynökök az ország nagyobb városáiban s így nálunk is véghezvisznek. Az ily üzletgyének ugyanis sem a hálalókhöz nem számíthatók, mivel nem házról-házra járva kínálják áruikat, hanem több városban habár csak rövid időre eladási helyiségeket tartanak; sem a megtelepedett kereskedőkhez nem tartoznak, mivel tulajdonképi lakhelyükön kívül állandó üzlet nyitása nélkül kereskednek s ily módon az adózás kötelezettsége alól magokat kivonják, egyenlőtlen és illetéktelen versenyt támasztanak a helyi szolid iparosoknak és kereskedőknek s ezen felül szédélgs eljárásuk által a nagyközönség könnyenhiwő részét kizsebelik. Óhajtam volna, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamarának ez ügyben a kormányhoz tett előterjesztése, helyi kereskedelmi és iparkamarának részéről is hasonló fellépéssel támogatassék.

Ezekről nem sokban különböznek a nálunk

latot együtt tárgyalta és mind a kettőnek elfogadására van irányozva; a házban felszólalt képviselő urak közül mindegyik mindkét törvényjavaslat elfogadását, vagy elvetését czélozta előadásával és nem volt egy is, ki az egyik törvényjavaslatot elfogadhatónak vélte, midőn a másikat elvetendőnek tartotta. Mivel azt vélem, hogy a két törvényjavaslat kölcsönösen különben is egymást úgy egészíti ki, hogy egymás nélkül alig állhatnak fenn, bátor vagyok a kérdést következőleg tervezni: Elfogadják-e a ház a magyar korona országai és ő felsége többi királyságai és országai közt kötött vám- és kereskedelmi szövetségről, és az osztrák-magyar vámterület általános vámtariffájáról szóló — a vám- és kereskedelmi bizottság által beterjesztett — törvényjavaslatokat általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, igen vagy nem? (Általános helyeslés).

Ha a szavazás eredményeképp a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatok elfogadtnak, akkor a beadott különvélemények és ellenindítványok mellőzve lesznek; ha el nem fogadtatnak, akkor a később megállapítandó sorrend szerint a különvélemények és ellenindítványok jönnék szavazás alá.

A névszerű szavazás a kiegészítő javaslatok felett elrendeltetvén, az elők az urnából a G. betűt huzta ki, e betűvel kellett tehát megkezdődni a szavazásnak. Az első, a kit felhívtak, Galgóczy Sándor volt s ő igennel szavazott. Egymásután 6 igen hangzott Gorovég; — ezután kezdődött a „nem” s az O. betűig az ellenzék került többségbe. Ekkor azonban az arány megváltozott s mindvégig a kormány mellett szavazók maradtak többségben.

A szavazásnak — mint a „P. N.” írja — sok érdekes részlete volt. A horvátok csak egy része szavazott horvátul, közülük sokan a magyar igent vagy vagy nemet mondták ki, a tulnyomó többség természetesen az igent. A horvátok mondtak „tak” nagy szenszatiót keltett fel s egyes szavazók kétszer is kérdezte az elők, hogy miként szavaztak?

Pillanatig tartó derűtséget keltett fel Balomir János, ki szombaton heves ellenzéki beszédet tartott, s ma igennel szavazott.

A főmei képviselő Peretti nemmel szavazott; szintgy szavaztak Somssich, Lónyay Menyhért gr., Kerkapoly, Szilágyi Dezső, Pulszky, Kautz, Horánszky; — ellenben Wahrmann, Bittó, Falk, Szilágy, Csengery, Gorove igennel szavaztak; — Sennyei b. s Horváth Boldizsár nem voltak jelen.

Husz horvát képv. s hét szász képv. a kormányjavaslatok mellett szavazott. A szavazás eredménye az, hogy 443 igazolt képv. közül igennel szavazott 219, nemmel 183, távol volt 40, elők nem szavazott; a kormányjavaslatok mellett többség tehát 36.

A szavazás eredményének kihirdetése után a ház tagjai közül többen a részletes tárgyalás elhalasztását kívánták.

Zsedényi Ede a ház határozatára figyelemet, mely szerint a részletes tárgyalás a szavazás után megkezdődik. Előnk utal arra, hogy a ház ülési 3 óráig tartanak. Szilágyi Dezső a ház egyhangulatra való tekintettel az ülés elhalasztását kívánja. (Ellenmondások.) Azt hiszi, ily esetben a ház megnyugodhatnék az elhalasztás-

is látható csoda-bazárak, 25 kros boltok részben bizonyos ruha-raktárak.

Némely iparágakat érzékenyen sujtott a kocsis és lótarásnak, valamint a vadászatra használt fegyvereknek megadóztatása, minek következtében névszerint a kocsigyártók, nyergesek, székgyártók és puskaművesek üzletében tetemes hanyatlás mutatkozik.

Ezen fényűzési adók ellen az iparkamara s iparos egylet részéről felterjesztések már tételtek s tekintettel az államnak ezekből eredő aránytalan csekély bevételeire, az ez által létükben megingatott iparágak érdekében ez adó nem teljes megszüntetését közgazdászati tekintet is indokolja.

Némely iparosainknál, különösen a csizmadiaknál a régi jobb időkből maig is tartja magát azon rossz szokás, mely őket készítményeikkel más városok vásáraitra csábítja. Eltekintve attól, hogy a munka megosztás elvvel ellenkezik, hogy az iparosmunka ereje kereskedői foglalkozásra elforgatolva, sajátképeni rendeltetésűtől elvonassék, a tapasztalás is eléggé meggyőzhetette az illetőket arról, hogy a vásárok látogatásával egybekötött különböző költségek, hozzájárulások az elvesztett idő munkaértékét, az elérhető hasznot legalább is fölemésztik. A mi régen jó volt, nem mind az még ma is!

Anyagi bajaink forrásaként az idők mostohaagát is szeretjük okozni, pedig sokkal nagyobb része van ebben saját gyarlóságunknak; nem teszem föl, hogy t. hallgatónk közül valaki rossz neven venné tőlem, hogy nyíltan kimondom meggyőződésemet, még ha ezzel éppen tükröt is tartanék előbe, mert csak az által okulhatunk, a bajt csak úgy orvosolhatjuk, ha azt igyekszünk felismerni és nem palástolgatjuk.

Nem egy, különben derék iparosaink közül lett azon hiúságának áldozata, mely őt tulajdonképeni hivatási terétől eltántorította, mely benne a csalágon vagy a költé föl, hogy a társadalomban tekintélyes boka emelkedjék, s beállt tehát földesurnak, szép emeletes házat épített, vagy legalább is a „békás”-ban, vagy valamelyik másban szőlőt vásárolt és így lett földbirtokos. Az

ban. Egyébként szavazást kér. Gorove István az elhalasztást pártolja a ház hangulata iránti tekintettel.

Elő k: A részletes tárgyalás a holnap 10 órakor tartandó ülésre halasztatik.

Most az ülést egy fél órára felfüggeszttem. Elő k: Múltóztassanak helyeket elfoglalni. az ülést folytatlagosan megnyitom.

A miniszterelnök ur fog szólni. (Halljuk!)

Tisza Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! (Halljuk!) Óhajtottam volna — hogy szorosan eleget tegyek a házszabályok követelményeinek — legalább egy nappal előre bejelenteni, hogy a keleti kérdésben hozzám intézett interpelláció folytán nyilatkozni kívánok; kérem kell azonban a t. házat, hogy ez alkalommal múltóztassék a házszabályokban is megengedett kivételt érvényesíteni, nehogy — aminek én a magam részéről legalább nem akarék okozója lenni — a monarchia mindkét államának törvényhozásában ebben a tárgybán tett interpellációkra a válaszlaz az egyik helyen megadásék, ellenben a másikon — a magyar képviselőház — később értesüljön a kormány részéről adható válasz iránt. — Ez az indok, a miért, ha a t. ház megengedni múltóztatik, most óhajtanék nyilatkozni. (Halljuk!)

Négy rendbeli interpelláció intéztelett hozzám: egyik már régebben Ürményi t. képviselő ur által, a másik Csernátóy t. képviselő ur részéről, újabb időben pedig egy-egy Helfy és Simonyi Ernő t. képviselő urak részéről.

En a t. ház engedelmével egy válaszbán kívánok nyilatkozni, részint mert a hozzám intézett minden egyes kérdést behatán tárgyalni ma nem tartanám — a magam részéről legalább — helyesnek; részint mert azt hiszem; hogy ezen egy nyilatkozatomban a válasz — legalább a kérdéseknek leglényegesebbjeire — bent fog foglaltatni. (Halljuk!)

A békealpokat, melyeken a fegyverszünet a hadviselő felek közt kötötlet, a magyar-osztrák monarchiának külügyi kormányzata is ismeri, s azok lényegükben megfelelnek annak, a mi ez iránt különösen a szent-pétervári lapokban is közölve volt. A hadviselő felek közt má megállapodásokról azonban a kormánynak a mai napig tudomása nincsen.

A mi már az említett alapokat, melyeken a fegyverszünet kötötlet, illeti, a monarchiának külügyi kormányzata nem késett azokkal szemben jelezni azon álláspontját, a mely szerint azt, a mi a magyar-osztrák monarchia érdekeit, vagy a mi a szerződéseket aláírt hatalmak jogait érinti, kötelezőnek magára nézve el nem ismeri, és ez irányban csak oly megállapodásokat tekinthet kötelezőknek, melyek a szerződéseket aláírt hatalmak egyetértésével hoztattak.

Ugyanez alkalommal kezdeményezte a monarchia külügyi kormányzata az európai conferentia létesítését, s ugy a fegyverszünet alapjául szolgáló előzetes békeföltételek iránt lett főnnebbi nyilatkozatához, mint az európai conferentia létesítéséhez minden hatalom hozzájárult. Oroszország részéről jelezte, hogy ne conferentia, de congressus hivatnék össze, s egyuttal azon óhajának adatott kifejezés, hogy a congressus helye ne legyen valamely nagyhatalom székvárosa.

üzleti viszonyok változékonysága mellett azonban csakhamar érezhetővé vált az üzletről kivont tőkének hiánya, ezt kölcsönrel kellett jobb időkre pótolni. Ámde a jobb idő elől ezzel már rendszerint elzárk az ajtó, mert az iparos hivatásól eltérő mezeigazdaság, vagy épen a szőlőművelés, a befektetett tőkének kamatát legalább helyi viszonyaink között nem hozzák meg, de meny-nyivel nagyobb azon idő s munka érték vesztés, melyet a mezei vagy szőlőgazda az iparsnak okoz.

Bekövetkezik most a további nem palástolható hanyatlás, melyért mindent okoz, csak nem a főhibát: önmagát!

Idáig jutva s az emberektől segélyt nem nyerhetve, a bukás szélén álló iparos Fortuna istennőnél keres segélyt s egygyűségében annak első minisztere Orlicé közvetítését veszi igénybe.

Fájdalom, nem egy műhelyben forgatja a mester az Orlicé lutrikönyvét többet, mint műszereit; nem egy iparos polgártársunk egész könyvtárát az Orlicé könyve képezi, melyből biztosan megtudhatni véli a lutriban legközelebb kihuzandó termét. Ennél otrombább szédélgs alig képzelhető mégis akadnak egygyűd hívők, kik feledik, hogy ha Orlicé a legközelebb kihuzandó termé számkat előre kiszámítani tudná, ő maga tené azokat fel s nem árulná titkát a könnyenhiwő gyengéknek.

Sajnos, hogy hazai tekintélyes lapjaink s ezek között helyi lapjaink is, nem zárják el a tért e szédélgs hirdetések elől.

Józan tudatosság, gondos előrelátóság, mérsékletesség, takatos önkiképzés és mivelődés, a modern társadalmi bajok ellen legbiztosabban megóvóknak.

A műpar a nemzeti erő és jólét, a műveltség és szabadság legszilárdabb támasza, ezen alapul az újkor uralkodó néposztályának, a polgári elemnek, tekintélye és állami sulya; nincs állam vagy nép, mely ipar és műszorgalom nélkül gazdaggá, hatalmassá és művelté vált volna.

Azon hivatás, mely ily jelentőséggel bír, önmérettel kell hogy eltöltsen minden iparos keblét!

E tárgybán a hatalmak közt a tanácskozások és tárgyalások már előre haladtak és alapos reménye van a külügyi kormánynak az iránt, hogy a congressus rövid idő múlva egybe fog jöhetni.

Ez az oka, a miért az említett béke alappon- pontok részleteire nézve beható nyilatkozatot tenni a kormánynak ma nem lehet. De ki kell mondania azt már ma is, hogy az azokban foglalt megállapodásoknak némely része a magyar-osztrák monarchia érdekeinek nem felel meg. (Mozgás).

Nem érti ezt a külügyi kormányzat azon megállapodásokra, melyeknek czélja csupán a keleti keresztény népek sorsának javítása; de igenis érti azokra, melyek a hatalmi viszonyoknak megváltoztatását idézhetnék elő a keleten a magyar-osztrák monarchia rovására. (Élénk helyeslés).

A kormány az európai tanácskozásoktól reméli, hogy a hatalmak egyetértésre fognak jutni, s mivel minden érdekelt hatalomnak kívánia kell azt, hogy a jelenlegi crisis ne egy ideiglenes, de egy állandó békére vezessen, reméli a tanácskozások eredményétől a keleti kérdésnek oly megoldását, mely ne csak egy oldalra, hanem általában kielégítő legyen.

Ő Felsége kormánya különben, szemben a komoly helyzettől, mindenestre feladatának és kötelességének tekinti a monarchiának politikai és anyagi érdekeit ép úgy, mint tekintélyét minden irányban, mindenivel szemben érvényesíteni. (Élénk helyeslés).

Ez a t. ház, mit a hozzám intézett kérdésekre nézve mondhatok.

Magam részéről még csak egy pár szót kívánok hozzátenni, azon indokoló beszédekre vonatkozólag, melyekkel az interpelláció beadtattak. (Halljuk!)

Az egyik, mire észrevételt kívánok tenni, Helfy Ignác képv. urnak azon mondása, hogy a lelkesedés egy későbbi stádiumban nem volna fel- felkelhető, ha a monarchia érdekeinek védelmére ne talán harcra szölitőttának.

En t. ház, azon meggyőződésnek kell, hogy kifejezését adják, hogy úgy általában a monarchiának, mint Magyarországnak népei nem fogják követni azon irányt, mely abban lehetné kifejezését, hogy háboruba kellett volna mennünk, és mentünk volna lelkesedéssel akkor, mikor ez nem közvetlen érdekeinkre nézve lett volna szükséges, s mikor az eredmény az lehetett volna, hogy más kimentve a bajból, magunkra vegyünk minden bajt. (Ugy van! a középben), és nem fognak lelkesedéssel menni akkor, mikor saját érdekeinket kell védelmeznünk. (Tetszés).

En határozottan meg vagyok győződve, hogy széles e monarchiában, széles e Magyarországon igen kevesen lehetnek azok, — ha egyáltalában vannak — kik a fejedelem által a monarchia és az ország érdekeinek védelmére bármikor fölszölitatván, ne a legnagyobb lelkesedéssel teljesítenék ezen önmaguk iránt is tartozó kötelességüket. (Ugy van!)

A másik, a mit meg kívánok jegyezni, az, hogy többen emelték ki ezen kérdések megoldása elhalasztásának veszélyét. Ezeknek azt válaszolom, hogy a magam részéről meg vagyok győződve, hogy e kérdések elintézésének mesterséges kibuzása érdekeinkkel ellenkezik, és ép azért, a mi befolyásom jelen helyzetemben nekem törvény szerint van, biztosíthatom a t. házat, hogy arra fogom fordítani, hogy e kérdések megoldásának czélzatos vagy mesterséges kibuzása — ha ugyan ez valakinek szándéka volna — ne sikerülhessen. (Élénk helyeslés).

Ezeknek megjegyzése után kérem a t. házat, múltóztassék válaszat tudomásul venni. Kérem pedig ezt annyival inkább, mert az én meggyőződésemet ezert a jelen komoly időkben semmi- nek sem lehetne rosszabb hatása, mint ha a monarchia két állama törvényhozásában, dacára az alapjában egységes érületnek, e kérdésre nézve különböző hangsúlyozatu nyilatkozatok történne- nek; mert azok előt, kik a külszin után itélnek, s ismétlem, az alapjukban egységes érületeket nem is ismerik, ez a monarchia tekintélyének épen ezen komoly perczben véghetetlen ártalmára lehetne.

Kérem, múltóztassák válaszat tudomásul venni. (Élénk helyeslés a középben)

Ürményi t. Miksa: Kijelenti, hogy nem bizalom sugálja a kérést, sőt hogy a történekből levonva itéletét, a legnagyobb bizalmatlansággal nézi a történeteket, és kéri a t. házat is, hogy ne mint bizalom jelét, de csak mint elismerését annak, hogy ezen kérdés discussiója a jelen perczben nem idősezt, kegyeskedjék a miniszter ur válaszat tudomásul venni.

Csernátóy Lajos a jelen alkalommal sem bizalmat, sem bizalmatlanságot nem akar szavazni. A monarchia külpolitikájának igazolását kell bevárni; ha nem igazolatik, akkor kárhozatos.

Helfy Ignác sajátágosnak tartja, hogy az egyik szövetséges a másik müködéséről csak annyit tud, a miről a hírlapokból értesül más ember is. Jellemző, hogy Oroszország a congressushoz ragaszkodik, mely inkább arra van hivatva, hogy bizonyos nagy tényeket sanctioáljon. A kormány csak most valjia meg, hogy a békepraeliminarék sártik érdekeinket. Pedig ezt az egész nemzet a háboru kezdetétől fogva tudja. A válaszlaz tárgyalását kéri. (Helyeslés a szélső balon.)

Árverési hirdetés.

Az erd. ev. ref. egyh. ker. méltóságos állandó Igazgató-Tanács, a nagyenyedi ev. ref. főtanoda t.-szent-györgyi-s hozzá tartozó más 10 községben fekvő birtokának haszonbérbe adására nézve, **ujabb nyilvános szóbeli árverezést** rendelvén el, **határnapul f. év és hó 28-kát tűzi ki;**

a kikiáltási árt 1800 forintban állapítván meg.

A múlt alkalommal közzé tett haszonbéri általános feltételek és eljárás, ezúttal is zsinor-mértékül szolgálnak.

Ugyanezen alkalommal fog nyilvános szóbeli árverezés útján haszonbérbe adatni, nevezett főtanodának N.-Enyeden 471 ház szám alatt, F.-Enyeden pedig 222—225 sz. a. fekvő téglá gyára és cserépcsüire, valamint ugyanezen telken fekvő fűrészmalma is; a kikiáltási ár 1000 ft. o. ért. A haszonbéri feltételek megtekinthetők a gazdagondnoki irodában.

A gondnokság.

IGÉRVÉNYEK
egész

1864-ki államsorsjegyekre

Csak 4 ft. és bélyeg.

Húzás már márczius 1-én!

Főnyeremény 200,000 ft.!!!
20,000 ft., 15,000 ft., 10,000 ft. sat.

50 kros bécsi szegények sorsjegyei.

Főnyeremény 1000 darab arany!

és 2900 pompás melléknyeremény 60,000 ft. értékben.
Húzás 1878. márczius 5-kén.

5 sorsjegyre 1 ingyen.

(68)

MERCUR (4—9)

Bécs, Wollzeile 13. Bécs, Wollzeile 13.

kezelőségének váltóirodája
Ch. Chon.

(61)

MATTONI

(2—9)

BUDAI KIRÁLY-KESERÜVIZÉT

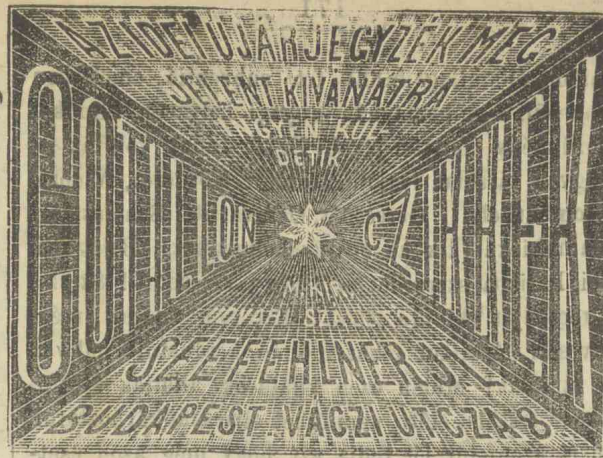
a bel- és külföld első gyógyászati tekintélyei, rögzített dugulás és minden abból eredő betegség ellen, minden rossz utóhatás nélkül még húzamos használatnál is, a legmeglehetőbben ajánlják.

MATTONI és WILLE, os. kir. osztr. udvari szállító, az egyesített 6 budai király-keserűforrás tulajdonosa: u. n. **Deák-forrás, Hunyady Mátyás-forrás, Henrik-forrás, Hildegárd-forrás, Széchenyi-forrás, István-forrás.**

Használati útmutatás és leírás ingyen.

Budapest, Dorottya-utca 6 sz.

RAKTÁR Kolozsvárt: Biasini Sándor, Huttász Károly, Veisz József, Csiki testvérek, Csiky Imre, Somlyay László, D. Deák és társa-uraknál.

Stein János

könyvkereskedésébe Kolozsvárt épen most érkezett:

KOSSUTH LAJOS

nagy hazánkfia felette jóltalált életnagyságú arczképe.

(Nagy mellkép)

a legújabb eredeti felvétel után gyönyörű olajnyomatban.

Aranyozott széles kerettel együtt

Ára 25 ft.

Vidékre csomagolással 26 ft.

Ugyanott kapkato

DEÁK FERENCZ

olajnyomatú élethű arczképe, (mellkép.)

a legdiszesebben kiállított széles aranyozott (barock) keretben.

A nagy hazafi által a budapesti árvaház javára el árusításra engedélyezett felvétel.

Ára 35 ft.

Vidékre csomagolással 36 ft.

Csak 50 kr.

eredeti sorsjegy

árával

1000

valóságos

aranyat nyerhetni.

Ezen, Bécs város tanácsa által a szegények alapja javára rendezett sorsjáték

1000, 200 } arany 100, 100 } ezüst forint,

200, 100, 100 } arany 100, 100 }

3 bécsi Communal-sorsjegy,

melynek főnyereménye

200,000 forint,

és sok más arany- ezüst mű- és értéktárgy nyereményt tartalmaz összesen

3000 nyerőszámmal 60,000 ft. értékkel.

A húzás 1878. évi márczius 5-kén lesz a városi tanács ellen-

(494) őrzése alatt. (10—10)

Vidéki megrendeléseknél az összeg bérmentesen küldendő be, a sorsjegyek vala-

mint annak idejében, a nyeremény-lejstrom megküldésére még 30 kr. hozzácsatolandó.

Az UNION-BANK váltóirodája, Bécs, Graben 13.

A kolozsvári kisegítő-takarék-pénztár,-szövetkezett f. 1878. év márczius 8-án d. u. 4 órakor a városház nagy termében

közügyulést tart,

melyre a szövetkezet minden tagját ezennel meghivja Kolozsvárt, február 20. 1878

az igazgatóság.

A közgyűlés tárgyai:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzletről, a felügyelő bizottság jelentése, s annak alapján a nyeremény megállítása.
3. Az igazgatóság felelete a múlt évi rendes közgyűlésen tett két interpellatoria. (70) (3—3)
4. Három igazgatósági tag megválasztása. (35. §.)
5. Öt napibiztos megválasztása. (57. §.)
6. Jegyzőkönyv hitelesítésére három tag kinevezése.

A közgyűlésen csak igazolójeggyel vehetni részt. Az igazoló-jegyek a törzsbetétéről szóló okmány elemutatására, márczius 6- és 7-én, az intézeti helyiségben az irodai délelőtti órákban szorgálatnak ki. (23 §.)

EISENHALTIGER CHINA-SYRUP

VON GRIMAULT & Co

APOTHEKER, PARIS

VASTARTALMU CHINA-SZÖRP

Grimault és társa párisi gyógyszereszekről.

A China-szörp egyike a legkínzóbb erősítő-szereknek, a minőkkel az orvosi kincstár rendelkezik. Hatályos elvett a vassal legelőbb alakban egyesítve, és ezért tehát győződik a gyermekek is könnyen megemésztik. Különösen eredményesen alkalmazatik a **sápadó, vérszegénység s a havi tisztulás, rendellenesség** esetében. Üdülő étes személyeknek, a kik ismét erőre ohajtanak vergődni, legelőbbekben alkalmas és szer.—
Főraktár Bécsben: Nagyan szállítók Raabe Bruno & Co., Böckerstrasse 11; Räder Füllpöhl, Wienstrasse 15.— Főraktár Magyarországra nézve Török József gyógyszerésznél Budapest. — Kolozsvárt: Wolff J. és Dr. Hintz G. gyógyszerész uraknál.

STEIN JÁNOS

m. k. egyetemi könyvnyomdász Kolozsvárt, ajánlja a kolozsvári ev. ref. főtanodának, általa már évtizedeken át kezelt

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDÁJÁT,

a melynek helyiségei a legutóbbi időben tetemesen megnövekedtek és a munka eszközei a kor igényeinek megfelelőleg, tökéletesítve és szaporítva vannak.

A használandó betűk a jelenleg dírv legmodernebb minták szerint öntve, a **könyomdát** kitűnő metsző kezeli. A **nyomdai munkák** kiállításához szükséges anyagok a legjobb és legolcsóbb forrásokból erednek.

PAPÍR GYÁRI ÁRBAN SZAMITTATIK.

Munkát minden időben, **még éjjel is elvállal** és a leggyorsabban s a legjutányosabban eszközöl.

A gépek elegendősége, valamint a munkaerők teljes száma teszi lehetővé, hogy minden

KÖNYV- ÉS KÖNYOMDAI MUNKÁT

határozott időre, tisztán, ízléssel s oly olcsó árbán képes előállítani, hogy e nemből bármely hazai nyomdával versenyezhet.

Mindenmely és nyelvű **könyvek, bármiféle rovatos ívek, körlevelek, árjegyzékek, számlák, nász-, gyász- és vigalmi jelentések, névjegyek, meghívó-jegyek, táncrendek, gyógyszerári-jelzetek, bor-, rozsolis- és más vignettek, újévi és más alkalmi üdvözlések, baromutlevelek, vásározódulak, hirdetmények, bármilyen nagyságu falragaszok, szóval minden e szakba vágó munkák ízletes kiállítását** vállalkozik.

Különösen a kir. törvényszékek, megyei- s városi hatóságok és a községi előjáróságok figyelmét bátor arra felhívni, hogy a hivatali szükségletekre megkívántató nyomtatványok gyors kiállítására s legolcsóbb árszámítására különös súlyt fektet.

Előleges költségvetéssel is készséggel szolgál, a gyakrabban előforduló s törvényszerű mintázatok birtokában lévén.

A gyámsági és gondnoksági ügyek rendezéséről szóló, 1877. XX. t. cikk életbeléptetése tárgyában a m. kir. belügyminister ur által az

arvaszékek részére kibocsátott ügyrendben előforduló nyomtatványokból —

melyekből készletet tart — **kismennyiségben koncz számra is jutányos árbán szolgál.**

1878.

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdásznál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Melléklet: VEISZ JÓZSEF magárjegyzéke.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.